

FISKETILTAKSPLAN

2001 - 2005

VESTBY KOMMUNE

ÅS KOMMUNE

FROGN KOMMUNE

NESODDEN KOMMUNE

FORORD

I tråd med Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. av 15. mai 1992 og fylkesmannens henstilling, bør hver enkelt kommune utarbeide en kommunal fisketiltaksplan. Denne fisketiltaksplanen er skrevet for kommunene Vestby, Ås, Frogn og Nesodden. Planen er satt til å gjelde femårsperioden 2001 - 2005.

Planen er utarbeidet for å få en bedre oversikt over fiskeressursene, forenkle forvaltningen og styrke samarbeidet mellom de ulike interessegruppene. Intensjonene med fisketiltaksplanen er å opprettholde og helst øke omfanget av fritidsfiske, sikre en bærekraftig utnyttelse av fiskeressursene, og bevare det biologiske mangfoldet tilknyttet ferskvann.

Fisketiltaksplanen er utarbeidet ved landbrukskontoret i Follo, i samarbeid med styringsgruppe bestående av Svein Hjelmtveidt, Vestby kommune, Tor Kvarme, Ås kommune, Ole Magnus Huser, Frogn kommune og Jan Brede Falkevik, Nesodden kommune. Verdifulle råd og grundig faglig informasjon ble gitt av referansegruppa bestående av grunneierlag og jeger- og fiskerforeninger fra de fire kommunene.

Fisketiltaksplanen er finansiert med tilskudd fra Miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Oslo & Akershus.

Kommunene retter en takk til lag og foreninger som har bidratt med innlegg og konstruktivt samarbeid under utarbeidelsen av fisketiltaksplanen.

Ås, 28. januar 2002

.....
Svein Skøien
Landbrukssjef
Landbrukskontoret i Follo

Bilder på forsiden: Fisker i solnedgang, elektrisk fiske i Kambobekken (Vestby) og brunørret.
Fotograf Erik Røhne.

INNHold

Forord	
1. Innledning.....	4
1.1 Bakgrunn.....	4
1.2 Formål.....	4
1.3 Metode.....	4
2. Områdebeskrivelse.....	5
3. Status	6
3.1 Biologi og vannkjemi.....	6
3.1.1 Vestby kommune.....	6
3.1.2 Ås kommune	7
3.1.3 Frogn kommune	8
3.1.4 Nesodden kommune	9
3.2 Fiskehelse, restriksjoner og sårbare arter.....	10
3.3 Organisering, utnytting, tilrettelegging og oppsyn	11
3.4 Ulike prosjekter tilknyttet ferskvann.....	12
4. Diskusjon.....	13
4.1 Biologi.....	13
4.2 Vannkjemi	13
4.3 Organisering, utnytting, tilrettelegging og oppsyn	13
5. Mål og strategier.....	14
6. Tiltaksprogram	15
7. Virkemidler.....	19
7.1 Administrative virkemidler	19
7.2 Økonomiske virkemidler	19
7.3 Juridiske virkemidler	20
8. Litteraturliste	22
7. Vedlegg	
Vedlegg 1. Fiskestatusregistreringer	
Vedlegg 2. Fiskekultiveringssoner i Oslo & Akershus	
Vedlegg 3. Vassdragsskisser - flytdiagram	
Vedlegg 4. Regler for innlandsfiske i Oslo og Akershus	
Vedlegg 5. Fisketider etter anadrome laksefisk i vassdrag	
Vedlegg 6. Fredningssoner utenfor en del vassdrag i Oslofjorden	
Vedlegg 7. Kommunenes vedtak	
Vedlegg 8. Kart - vann og vassdrag	

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Ved ny lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. av 15. mai 1992, som trådte i kraft 1. januar 1993, ble kommunene etablert som organer innen fiskeforvaltningen. Delegasjon av myndighet og overføring av oppgaver etter lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. til kommunene ble gitt med virkning fra 1. februar 1996 (Det Kongelige Miljøverndepartement 1996). Dette innebar at kommunene fikk formelt ansvar for den kommunale fiskeforvaltningen. Praktiske forvaltningsoppgaver skal derimot fortsatt drives i regi av grunneiere, rettighetshavere og frivillige organisasjoner. I brev av 30.09.97 fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus, ble kommunene anmodet om å utarbeide en kommunal fisketiltaksplan.

Med utgangspunkt i nasjonale mål skal den enkelte kommune formulere sine egne mål for hvordan fiskeressursene skal ivaretas. Kommunene Vestby, Ås, Frogn og Nesodden har en rekke utfordringer innen fiskeforvaltningen. Med fiskerike vann og viktige vassdrag for både laks og sjørret, har kommunene både et lokalt, regionalt og nasjonalt ansvar for å forvalte disse ressursene. Fiskeressursene i kommunene kan virke små og ubetydelige, men for bl.a. sjørreten i Oslofjorden er flere av vassdragene viktige som gyte- og oppvekstområder.

1.2 Formål

Fisketiltaksplanen skal være konkret og tiltaksrettet, gi en samlet oversikt over fiskeressursene i Vestby, Ås, Frogn og Nesodden, samt klargjøre kommunenes målsettinger og prioriteringer. Planen skal presisere hvilken rolle kommunene skal ha i fiskeforvaltningen. Fisketiltaksplanen vil være et godt grunnlag for søknader om midler og prioritering av prosjekter ved tildeling.

Videre skal fisketiltaksplanen søke å samordne de ulike brukergruppenes interesser, samt sikre en faglig forsvarlig forvaltning av fiskeressursene. Planen legger opp til en bevisstgjøring av ansvarsforhold hos de sentrale gruppene innen fiskeforvaltningen, og til at det lokale initiativet styrkes og samordnes.

1.3 Metode

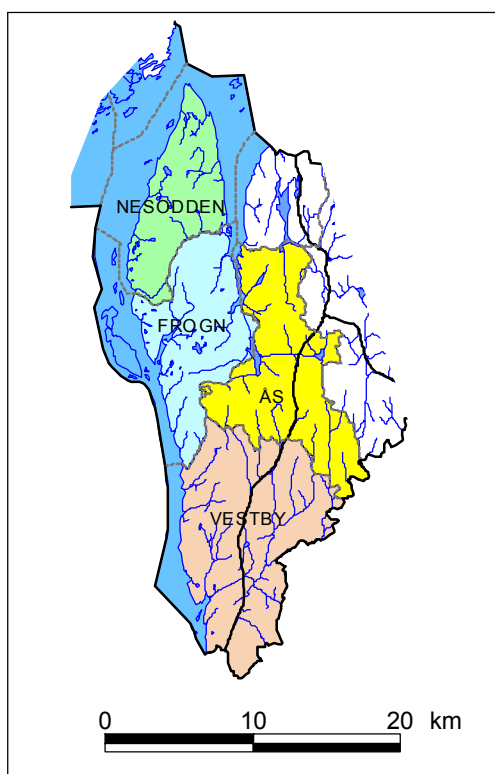
Utgangspunktet er at metodikken skal være enkel, objektiv og lite ressurskrevende, både kapasitetsmessig og når det gjelder fagkompetanse. Flere av registreringene er ikke av vitenskapelig karakter, men de har et godt faglig fundament. Det er ikke gjennomført feltarbeid eller nyregistreringer i forbindelse med planarbeidet, så metodikken baserer seg på en sammenstilling av tidligere publikasjoner og samtaler med ressurspersoner.

2. Områdebeskrivelse

Ifølge landbruksregisteret har Vestby, Ås, Frogn og Nesodden et jordbruks- og skogareal på henholdsvis 105 og 204 km². Statens kartverk oppgir et total areal for samme område til ca. 384 km². Deler av området er blant landets mest urbaniserte, med to sterkt trafikkerte europaveier, den mest trafikkerte togstrekningen, og stedvis er det en svært velutviklet infrastruktur og sterk befolkningsvekst.

Naturgrunnet skilles naturlig mellom det som ligger over og det som ligger under den marine grensen. I Follo ligger denne grensen rundt 200 meter over dagens havnivå. Det meste av Nesodden, og hele Ås, Frogn og Vestby ligger under marin grense, så effektene av sur nedbør buffres i stor grad av marine avsetninger i disse områdene. Vassdragene drenerer grunn som stort sett består av leire, sand, silt og mold, som medfører at de er følsomme for inngrep. Klimaet bærer preg av nærheten til Oslofjorden.

Området er rikt på fiskearter, som henger særlig sammen med fiskens innvandring etter istiden og landhevingen. Sørv, som er den siste naturlige innvandrerer til Norge, finnes i området. Det finnes stedeagne stammer av laks og sjøørret i flere små vassdrag langs fjorden. Disse vassdragene gir viktige bidrag til bestanden av laks og sjøørret i Oslofjorden (Andersen 1995). I takt med utbygging av renseanleggene er vannkvaliteten i indre Oslofjord blitt stadig bedre, med større siktedyp og mindre algevekst (Akershus fylkeskommune 1996). Overskudd av nitrogen og fosfor er de største problemene for vassdragene i Akershus (Akershus fylkeskommune 1996).

Figur 1. Vestby, Ås, Frogn og Nesodden kommune

3. Status

Denne delen er satt opp kommunevis for biologi og vannkjemi, mens det er en felles oversikt over fiskehelse, restriksjoner, sårbare arter, organisering, utnyttelse og tilrettelegging. Avslutningsvis i dette kapitlet er det en oversikt over andre prosjekt i regionen som er relatert til ferskvann. Detaljer om biologi, vannkjemi og organisering kommer fram av vedlegg 1.

3.1 Biologi og vannkjemi

Det er flere faktorer som bestemmer arters utbredelse. For at en art skal finnes i et vann må det være levelige vilkår, som vanligvis deles inn i levende (biologiske) og andre forhold. Artens tilgjengelighet er avgjørende for om en gitt fiskeart finnes i et bestemt vann. Etter siste istid var det to åpne veier for fisken, nemlig sjøsiden og ferskvannsløp fra øst. I tillegg bestemmes artens utbredelse av menneskelig påvirkning. Den mest synlige effekten av menneskelig påvirkning av fiskebestanden er utsetting og oppfisking, mens menneskets forandring av miljøet har gjort særlig virkning på fiskebestanden de siste årene.

3.1.1 Vestby kommune

Fiskesamfunn

Hølenvassdraget dekker hele kommunen med unntak av den nordre og vestre delen som dekkes av Stamnesbekken. Kjennstjern og Haugertjern er de to egentlige tjernene i kommunen. De andre tjernene er menneskeskapte dammer for isproduksjonen, fra slutten av forrige århundre. Det er registrert 10 fiskearter i kommunen; Abbor, gjedde, ørret, mort, ål, sørv, laue, gullbust, nipigget stingsild og laks.

Bestandsstørrelse og -utvikling

Fiskebestandene i vannene er sterke og det er ikke registrert noen endringer i fisketettheten. I enkelte bekker er det stor oppgang av både laks og sjøørret, men bekkenes naturlige karakter i dag tilsier at de er best egnet for sjøørret.

Gyte- og oppvekstmulighetene

Kvaliteten på gyte- og oppvekstvilkårene i bekkene varierer en del, men stort sett er forholdene gode (Vestby Jeger- og Fiskerforening 2000). Flere av bekkene er viktige oppvekstområder for sjøørret i Oslofjorden. I vannene er gyte- og oppvekstforholdene gode for arter som gyter i stillestående vann.

Fiskekultivering, utsetting og spredning av arter

Det er gode opplysninger om artsinventar, bestandsstørrelser og bestandsstruktur i de fleste vann og vassdrag (Fylkesmannen i Oslo & Akershus 1999, Vestby Jeger- og Fiskerforening 2000). Følgende arter er ulovlig satt ut i Vestby kommune: Abbor, gjedde, mort og gullfisk. Det antas at gullfiskebestanden er utdødd etter at tjernet bunnfrøs vinteren 1995/96. I forbindelse med Vestby Jeger- og Fiskerforenings kultivering av Kålstjernet, er det satt ut Tunhovd-ørret og Nordmarksørret. Tunhovd-ørreten er satt ut med dispensasjon fra kultiveringsplanen av Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Etter Fylkesmannens kultiveringsplan, skal fisk for kultivering av Kålstjernet leveres fra OFAs settefiskanlegg i Sørkedalen.

Vannkjemiske forhold

Løsmassene består i hovedsak av marine finsedimenter og morenerygger, som fører til at området er fra naturens side svært begunstiget når det gjelder å motstå sur nedbør. Hele kommunen ligger under marin grense. Forurensninger fra kommunalt avløp og jordbruk er de dominerende forurensningskildene til vann og vassdrag i Vestby. I landbruket er det gjennomført flere til dels vellykkede tiltak for å minske arealavrenningen, men i enkelte vassdrag er det en betydelig utvasking av leirpartikler som fører til nedslamming av gyte- og oppvekstområdene. Miljøtilstanden i Akershus (2000) viser at gruppen «befolkning» er den største forurensningskilden av biotilgjengelig fosfor, og årsaken er ofte utlekking av avløp fra gammelt ledningsnett, overløp, feilkoblinger og direkte utslipp fra enkelteiendommer.

3.1.2 Ås kommune

Fiskesamfunn

Årungsvassdraget dekker størstedelen av kommunen. Årungen, Østensjøvann og Pollevann er de største vannene, og Årungselta er det eneste vassdraget som kan kategoriseres som en elv. Kommunen grenser i nord mot Gjersjøen, som er drikkevannskilde for flere av Follokommunene. Det er registrert i alt 9 fiskearter; Mort, abbor, gjedde, karuss, ål, gjørs, trepigget stingsild, ørret og laks. Mort er den dominerende fiskearten i vannene på grunn av dens evne til å utnytte små zooplanktonformer (Persson 1983). I Årungselta er det oppgang av laks og sjørret.

Bestandsstørrelse og -utvikling

Det er livskraftige bestand av mort, abbor, gjedde og ål, mens det er usikkert om gjørs har etablert seg (Brabrand 1995). Bestanden av laks antas å være tynn, mens sjørretbestanden er noe større (Hanstad *et al.* 2000). Dersom vannstanden om høsten er god, går det opp et betydelige antall laks og sjørret i Årungselta (Fylkesmannen i Oslo & Akershus 1999).

Gyte- og oppvekstmulighetene

I Årungselta er gyte- og oppvekstvilkårene gode, mens i Fålebekken er de svært begrensede på grunn av bekkens naturlige karakter (Fylkesmannen i Oslo & Akershus 1999). Vannene er veldig produktive, og gyte- og oppvekstforholdene er gode.

Fiskekultivering, utsetting og spredning av arter

Artsinventar, bestandsstørrelser og bestandsstruktur er godt kartlagt i Årungen og i de største vassdragene. Av kjente fiskeutsettinger ble det i 1990 satt ut gytemoden gjørs i Årungen (Brabrand 1995). I Årungen har vasspest fortrenget tjønnaks, og det må antas at vasspestbestanden vil øke (Andersen 1995).

Vannkjemiske forhold

Kommunen ligger i sin helhet under marin grense og løsmassene består i hovedsak av marine finsedimenter og morenerygger, som fører til at området er fra naturens side svært begunstiget når det gjelder å motstå sur nedbør. Kloakkutslipp, i form av direkte utslipp fra enkelteiendommer, feilkoblinger og overløp, er den dominerende forurensningskilden av biotilgjengelig fosfor, mens landbruket står for den største tilførselen av nitrogen til vann og vassdrag (Miljøtilstanden i Akershus 2000). Overflaterenning fra tettsteder og jordbruk, samt kloakkutslipp har ført til at eutrofiering er blitt et problem. Eutrofiering fører til algeoppblomstring og gjengroing, som kan gi oksygenmangel og endring av fiskesamfunn. I

forslag til hovedplan for avløp og vannmiljø for Ås kommune er følgende arbeidsmål satt for vannkvaliteten for bekker, elver og vassdrag: (1) Gjersjøen skal opprettholdes som drikkevannskilde, (2) Bunnefjorden skal ha badekvalitet, og (3) Årungen skal ha en siktedybde større enn 3 m i minst 8 av 10 år. For å oppnå de fastsatte mål for vannkvalitet og brukerkrav (1-3), må vannkvaliteten på de tilhørende vassdrag forbedres.

3.1.3 Frogn kommune

Fiskesamfunn

Det er mange små vassdrag i kommunen, som består av små tjern og bekker. Årungen, Oppegårdstjern, Holttjern og Øvredam er de største vannene, og i det største vassdraget ligger Årungselva. Frogn kommune har en lang kystlinje, som har mange bekker som er av stor betydning for sjørretbestanden i Oslofjorden. Det er i alt registret 9 fiskearter i kommunen; Abbor, mort, gjedde, ål, karuss, gjørs, trepigget stingsild, ørret og laks. Med unntak for Årungen er informasjonen om vannene mangelfulle, så det kan være uoppdagede biologiske verdier i disse områdene. Karakteristisk for området er det store antallet isdammer, som ofte er grunne og næringsrike og som har sitt særegne miljø med vannlevende planter og dyr.

Bestandsstørrelse og -utvikling

Bestanden av sjørret varierer mye mellom bekkene i kommunen (Fylkesmannen i Oslo & Akershus 1995). Noen få bekker har gode ørretbestander, mens flesteparten har på grunn av bekkens naturlige karakter en svak bestand. Med unntak fra Årungen, foreligger det ingen systematiske data på bestandsstørrelse og -utvikling for fisken i tjernene.

Gyte- og oppvekstmulighetene

Kvaliteten på gyte- og oppvekstvilkårene i bekkene varierer en del, men stort sett er forholdene gode (Fylkesmannen i Oslo & Akershus 1999). Tjernes gyte- og oppvekstområder er ikke tilstrekkelig kartlagt, men det antas at forholdene er gode for arter som gyter i stillestående vann.

Fiskekultivering, utsetting og spredning av arter

I de største bekkene er det gode opplysninger om artsinventar, bestandsstørrelser og bestandsstruktur (Fylkesmannen i Oslo & Akershus 1999). Det antas at det blir satt ut fisk i enkelte dammer, men det foreligger ingen godkjenning for dette. I Årungen er det satt ut gytemoden gjørs (Brabrand 1995) og vasspest har fortrenget tjønnaks (Andersen 1995).

Vannkjemiske forhold

Kommunen ligger i sin helhet under marin grense og løsmassene består i hovedsak av marine finsedimenter og morenerygger. De geologiske grunnforholdene bidrar til at området er lite påvirket av sur nedbør. Overflateavrenning fra jordbruk og tettsteder, samt kloakktjennslipp fører til at vassdragene får tilført store mengder plantenæringsstoffer. Fritidsboliger og boliger som ikke er tilkoblet det kommunale kloaknettet og eldre renseanlegg bidrar til utslipp av avløpsvann som fører til høyt bakterieinnhold og eutrofiering vassdragene. Eutrofiering og bunnfrysing er trolig et problem for fisken i isdammene, mens tilsig av næringsstoffer og tilslamming fra landbruket er en begrensning for fisken i bekkene.

3.1.4 Nesodden kommune

Fiskesamfunn

Kommunen har mange små vassdrag, som består av isdammer, tjern og bekker. De største vannene er; Skoklefalltjern, Flaskebekktjern, Blekslitjern og Svestadtjern. I vannene er det gode bestander av gjedde og abbor (NJFF - Akershus 1998a), mens forholdene for sjøørreten er svært begrensede på grunn av bekkens naturlige karakter (Fylkesmannen i Oslo og Akershus 1999). Det er i alt registrert 7 arter: Ørret, mort, gjedde, abbor, ål, karpe og sørv.

Bestandsstørrelse og -utvikling

Det foreligger ingen opplysninger om bestandsutviklingen i vannene. Det er utført prøvefiske i Skoklefalltjern og Flaskebekktjern (Enerud 2000), og resultatene viser at fiskebestanden er sterk i de undersøkte vannene. Naturforholdene for sjøørreten er dårlige, så bestanden av sjøørret er tynn (Fylkesmannen i Oslo og Akershus 1999).

Gyte- og oppvekstmulighetene

Gyte- og oppvekstområdene for sjøørret er svært begrensede i kommunen på grunn av bekkens naturlige karakter (Fylkesmannen i Oslo og Akershus 1999). Gyte- og oppvekstområdene i vannene er ikke kartlagt.

Fiskekultivering, utsetting og spredning av arter

Fylkesmannen i Oslo og Akershus (1999) kartla artsinventar, bestandsstørrelser og bestandsstruktur i de største bekkene, mens det er mangelfulle opplysninger om vannene. Av kjente fiskeutsettinger er det satt ut karpe i Nyborgdammen, og ørret i flere andre dammer.

Vannkjemiske forhold

Kommunen ligger i all hovedsak under marin grense. Bergrunnen består av grunnfjell (gneis og granitt) med lav bufferevne som er følsom for forsuring, og stedvis er det marine avsetninger med stor bufferevne mot sur nedbør. Variasjonen i de geologiske forholdene tilsier at vannkvaliteten vil variere mye i kommunen. Avløp fra spredt bebyggelse og tettbebyggelse og naturlig avrenning fra utmark er hovedkildene til tilførselen av fosfor og nitrogen, mens det er liten forurensningstilførsel fra landbruket (Miljøtilstanden i Akershus 2000). I forslag til foreløpige miljømål for vannforekomster i Nesodden kommune, er målet å opprettholde dagens vannkvalitet.

3.2 Fiskehelse, restriksjoner og sårbare arter

Fiskehelse og fisk til konsum

Det er ikke registrert noen spesielt farlige sykdommer i Vestby, Ås, Frogn og Nesodden, hverken for fiskebestandene eller som menneskeføde. Trolig er det ulike parasitter i området, som er mer eller mindre vanlige, som for eksempel lakselus, bendelorn, rundorm. Det er ikke påvist noen meldepliktige fisesykdommer i de fire kommunene. På grunn av høye verdier av kvikksølv, anbefales det av helsemessige årsaker å begrense matinntaket av stor abbor (over 0,5 kg) og gjedde (over 2-3 kg) fra Årungen (Borgstrøm *et al.* 1998).

Vann med særskilte restriksjoner

Med vann med særskilte restriksjoner menes vann som er vernet i medhold av Lov om naturvern av 19. juni 1970, vann som er drikkevannskilde og/eller vann som er varig vernet mot vassdragsutbygging.

Vann og nærliggende landareal til Pollevann og Østensjøvann i Ås og nordre del av Kålstjern i Vestby, er vernet i medhold til Lov om naturvern av 19. juni 1970. Blekslitjern i Nesodden er drikkevannskilde, og Totjern, Måsatjern og Ravensborgtjern ligger i nedslagsfeltet til denne drikkevannskilden.

Bevaringsverdige arter og - stammer

Kommunene har et spesielt forvalteransvar for arter som står oppført i «Nasjonal rødliste over truede arter i Norge 1998» (DN 1993). Det er ikke registrert ferskvannsfisker i området som står oppført i denne «Rødlista». Bestandene av laks i hele utbredelsesområdet har aldri vært så lave som nå og i Norge er fangsten mer enn halvert de siste 15 årene (Statens forurensningstilsyn 2001), som tilsier at bestanden av laks er i en negativ utvikling. I Andersen (1995) er det en oversikt over vann og vassdrag i Follo, som er av stor biologisk betydning. Det er mange viktige øyestikkerlokaliteter i området, og det er mulig at Follo er et kjerneområde for stor og liten salamander. Andersen (1995) skriver at overgjødsling trolig er årsaken til at krepsen er tapt i Ås. Det er registrert kreps i Kålstjern og Kjennstjern i Vestby og i noen vassdrag på Nesodden, mens det foreligger ingen informasjon om at det er kreps i Frogn. Det er ikke registrert funn av elveperlemusling i Follo etter 1950, mens dammusling trolig finnes i vann som ligger under marin grense (Andersen 1995).

3.3 Organisering, utnytting, tilrettelegging og oppsyn

Rettighetsforhold og organisering

Retten til fiske tilfaller grunneieren i henhold til §§ 16 og 17 i Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. av 15. mai 1992.

Det er ett grunneierlag og en jeger- og fiskerforening i hver kommune, bortsett fra i Frogn og på Nesodden hvor det er to jeger- og fiskerforeninger/sportsfiskerforening. Det er hverken salg av fiskekort eller noe organisering av fisket i området, bortsett fra i Kålstjern, Vestby. Nærmere beskrivelse om rettighetsforhold og organisering er blant annet i Direktoratet for naturforvaltning (1995) og Norske Lakseelver (1997).

Utnyttelse av fiskeressursene

Det er ingen kommersiell utnytting av fisken til råstoff i området, som skyldes at fiskeressursene er små og egner seg dårlig til næringsfiske. Fritidsfiske drives i første rekke som stangfiske fra land med sluk, meite og flue. Om vinteren foregår det et visst isfiske på de største vannene. I en spørreundersøkelse blant befolkningen i Akershus (NJFF-Akershus 2000a) anslås det å være et sted mellom 220 000 og 250 000 fritidsfiskere i Akershus. I samme undersøkelse ble det konstatert at opplevelse av natur og avkopling var de viktigste årsakene til å utøve fiske. Dette viser at til tross for at fiskeressursene i regionen er små er de viktige som rekreasjonskilde og for friluftslivet.

Tilrettelegging for fiske

De viktigste tilretteleggingstiltakene er organisering av fisket med felles fiskekort, fiskekultivering, informasjon og å legge forholdene til rette for bevegelseshemmede. Tabell 1 gir en oversikt over ulike tilretteleggings- og stimuleringsiltak for fiskeutøvelse i området.

Tabell 1. Oversikt over tilretteleggings- og stimuleringsiltak for fiskeutøvelse (NJFF-Akershus 1998b).

Tiltak	Vann/vassdrag	Kommune	Lokalitet	Tiltakshaver
Flytebrygge ¹	Kålstjern	Vestby	østsiden	Vestby JFF
Fiskebrygge ¹	Kjøvangen	Vestby	sjøen	
Fiskebrygge	Årungen	Ås	østsiden	Ås kommune
Tursti	Årungen	Ås	østsiden	Ås kommune
Steinbrygge	Skiphelle	Frogn	sjøen	
Fiskebrygge ¹	Hellviktangen	Nesodden	sjøen	
Fiskebrygge	Oksval-Klingbergodden	Nesodden	sjøen	

¹ Tilrettelagt for rullestolbrukere

Oppsyn

Oppsynets viktigste oppgaver er å veilede, føre tilsyn med at fiskeregler følges, og at fiskekort og fiskeavgift er betalt. Det er ikke noe organisert oppsyn i området.

3.4 Ulike prosjekter tilknyttet ferskvann

Med ulike prosjekter menes arbeid som har tilknytting til ferskvann i Vestby, Ås, Frogn og Nesodden. Fisketiltaksplanen bør koordineres med andre prosjekt, blant annet for å arbeide sammen for å redusere forurensningstilførselen og ha muligheten til å søke på flere ulike støtteordninger. Tabell 2 viser en oversikt over ulike prosjekter i området som er tilknyttet ferskvann.

Tabell 2. Oversikt over ulike prosjekt og tiltak i regionen som har tilknytting til ferskvann

Prosjekt	Formål	Sluttføring
Årungenprosjektet	Bedre vannkvaliteten	2001
MORSA-prosjektet (kommunene langs Vansjø- Hobølvassdraget)	<ul style="list-style-type: none">• Sikre tilfredsstillende vannkvalitet m.h.t. vannforsyning/badevann• Sikre biologisk mangfold/varierte friluftsliv/vakrere landskap• Sikre bærekraftig næringsutvikling	2002
Plan for vannmiljø: <ul style="list-style-type: none">• Ski kommune• Ås kommune• Nesodden kommune	Sikre en helhetlig forvaltning og bærekraftig bruk av vannressursene	2001 2001 Ferdig
Vassdragsovervåkning i Follo	Gi oversikt over vannkvaliteten og effekten av iverksatte tiltak. Årsrapporter beskriver forurensningssituasjonen i vassdragene	Fortløpende
Økologiske miljøtiltak (Etablering av fangdammer, vegetasjonssoner)	Redusere forurensningstilførselen fra landbruket	Fortløpende
Tekniske miljøtiltak (bl.a. utbedring av drenerør)	Redusere partikkeltilførselen fra landbruket	Fortløpende
Endret jordarbeiding	Redusere forurensningstilførselen fra landbruket	Fortløpende

4. Diskusjon

4.1 Biologi

Med enkelte unntak består området av mange små vann og vassdrag. Vannene er fiskerike, og vassdragene kan være både laks- og sjøørretførende. Følgende arter er registrert: Abbor, gjedde, ørret, laks, mort, ål, sørv, lauve, gullbust, nipigget stingsild, trepigget stingsild, karuss, gjørs og karpe, i alt 14 arter. Fiskebestandene i vannene er sterke og det er ikke registrert noen endringer i fisketettheten. Gyte- og oppvekstforholdene i vannene er gode for de artene som gyter i stillestående vann. Bekkenes naturlige karakter i dag tilsier at de er best egnet for sjøørret, men i enkelte vassdrag er det også oppgang av laks. Kvaliteten på gyte- og oppvekstvilkårene i bekkene varierer en del, særlig stor betydning har nedbørsmengden. Det er gode opplysninger om artsinventar, bestandsstørrelse og bestandsstruktur i de fleste vassdragene (Fylkesmannen i Oslo & Akershus 1999), mens det er mangelfull informasjon om vannene i Ås, Frogn og Nesodden. Både fiskeutsetting i fisketomme vann og spredning av nye arter skal unngås. Settefisk skal tas fra fiskekultiveringssone 1, se vedlegg 2.

4.2 Vannkjemi

Kommunene ligger tilnærmet i sin helhet under marin grense og løsmassene består i hovedsak av marine finsedimenter og morenerygger, som fører til at området er fra naturens side svært begunstiget når det gjelder å motstå sur nedbør. Generelt har vassdragene i Follo en dårlig vannkvalitet (Follorådet 1999), og dårlig vannkvalitet er begrensende for bruken av de. Landbruket er i gang med å gjennomføre tiltak som reduserer erosjon og avrenning av næringsstoffer til vassdragene, mens det er mangelfull kloakksanering flere steder i området. De årlige resultatene fra vannovervåkingen bør benyttes som grunnlag for prioritering og iverksettelse av tiltak for å forbedre vannkvaliteten. For å få gjennomført de mest kostnadseffektive tiltakene i regionen, må det samarbeides med andre prosjekt som er tilknyttet ferskvann og på tvers av fylkes-, kommune-, og sektorgrenser. Reetablering av kantsoner og begrensnings av ferdsel i vassdrag (husdyr og maskiner) er enkle og effektive tiltak for å bevare fiskebestanden, og slike tiltak bør prioriteres.

4.3 Organisering, utnyttning, tilrettelegging og oppsyn

Med enkelte unntak er det verken salg av fiskekort eller noe organisering av fisket i regionen. Fiskeressursene i området er små og egner seg dårlig til næringsfiske, men det utøves et betydelig fritidsfiske i første rekke som stangfiske og isfiske (NJFF-Akershus 2000a). Fritidsfiske har positive effekter på befolkningens helse, velvære og livskvalitet, og tiltak som stimulerer til økt fritidsfiske bør prioriteres. I NJFF-Akershus (2000a) oppgis felles fiskekort og mer informasjon som blant de viktigste tilretteleggingstiltakene for fritidsfiske. Det er anlagt noen stier og fiskebrygger i området, og vedlikehold av disse anleggene bør prioriteres framfor nyetableringer.

I tillegg til mange vann har Vestby, Ås, Frogn og Nesodden en lang kystlinje med viktige vassdrag særlig for sjøørretbestanden i Oslofjorden. For se til at fiskeregler følges og at fiskekort og -avgift er betalt, bør det vurderes om det skal etableres et felles naturoppsyn i samarbeid med politiet.

5. Mål og strategier

Hovedmålet for kommunal fiskeforvaltning vil være å bevare biologisk mangfold og å fremme bærekraftig utvikling, som er i henhold til kommuneplanene for Vestby, Ås, Frogn og Nesodden. Delmålene for fisketiltaksplanen er utformet i tråd med dette hovedmålet. For øvrig er målsettinger og vurderinger i fiskekultiveringsplan for Oslo og Akershus (Fylkesmannen i Oslo & Akerhus 1996a, Fylkesmannen i Oslo & Akerhus 1996b), samt «Regional Agenda 21 - Fylkesdelplan for miljøvern i Akershus» lagt til grunn for de angitte målsettingene.

Delmål A. Biologisk mangfold

Det biologiske mangfoldet i vann og vassdrag skal ivaretas og videreutvikles.

Strategier:

- Arbeide for oppnå bedre kunnskap og kompetanse om det biologiske mangfoldet
- Bevare og etter behov restaurere leveområdene, med spesielt fokus på truede og sårbare arter tilknyttet ferskvann
- Unngå at det settes ut fisk i fisketomme vann hvor det må antas å være amfibiearter

Delmål B. Fritidsfiske og utnyttelse

Det skal være et variert tilfang av attraktive og lett tilgjengelige områder for fritidsfiske, og fritidsfiske som rekreasjon og fritidsaktivitet skal opprettholdes og helst økes. Utnyttelsen av fiskeressursene skal være bærekraftig.

Strategier:

- Hindre nedbygging av strandsonene og sikre allmennhetens frie ferdsel langs vassdrag
- Støtte frivillig innsats for å opprettholde aktivt fiskekultiveringsarbeid og markedsføring av fiskemulighetene i området
- Sikre tilstrekkelig tilgang på og tilgjengelighet til fiskeplasser, samt etablere et fisketilbud for bevegelseshemmede
- Bidra til å organisere fiskeressursene, samt arbeide for å forbedre og effektivisere fiskeforvaltningen

Delmål C. Fiskehelse og forurensing

Det skal være en aktiv holdning for å bruke naturlig reproduksjon, og det skal arbeides for å begrense forurensingen i vann og vassdrag og spredning av fiske sykdommer.

Strategier:

- Naturlig reproduksjon skal benyttes framfor utsetting av settefisk
- Gjennom utarbeidelse av vannbruksplaner redusere forurensingen i vassdragene
- Arbeide for å unngå spredning av sykdommer

Delmål D. Innarbeiding i andre planer

Det skal søkes å innarbeide hensynet til fisk i alle planer og all aktivitet som påvirker fiskens omgivelser.

Strategier:

- Ta hensyn til fisk i all planlegging som medfører aktivitet langs fiskeførende vassdrag
- Informere om hvilke positive effekter kantsoner har langs fiskeførende vassdrag

6. Tiltaksprogram

I Tabell 3 beskrives de overordnede tiltakene som omfatter et eller flere vann og/eller vassdrag. Tiltakene er prioritert (1 har høyest prioritet, 3 lavest) og planlagt gjennomført i perioden 2001 til 2005. I Tabell 4 er det en oversikt over tiltak som anbefales gjennomført i ett eller flere vann og/eller vassdrag i samme periode.

Tabell 3. Prioritert oversikt over overordnede tiltak i perioden 2001-2005 (1 har høyest prioritet, 3 lavest).

Overordnet tiltak	Ansvarlig	Prioritet
Koordinering med andre prosjekt		
• Samarbeid og koordinering med andre prosjekter som omhandler ferskvann bl.a. biologisk mangfold	Ks, Kl	1
Strategi for beredskap ved forurensing og/eller miljøforstyrrelser		
• Ha en oppdatert beredskapsplan ved forurensing	Ks, Kf	1
• Vurdere potensiell smittefare og mulighet for spredning av uønskede arter	Ks	1
Informasjon		
• Utarbeide et digitalt temakart over fisk og fiske, med tilhørende database der relevante opplysninger legges inn	Ks, J	2
• Sette opp informasjonstavler på de viktigste utfartsområdene. Det digitale kartet er grunnlaget for informasjonen	J, G	1
Datainnsamling		
• Etablere rutiner for årlig rapportering fra fylkesmannens fiskeforvaltning, grunneierlag, jeger- og fiskerforening, med sikte på oppdatering av status for fiskearter	Ks	1
• Kartlegge de fysiske miljøene i sjørretbekkene	J, G	1
• Samle historiske opplysninger for å se på endringer i fisketetthet og -samfunn og eventuelt årsaker til endringer	J, G	2
Organisering		
• Oppfordre til å samordne rettighetshavere om felles fiskekortordninger og naturoppsyn	Ks, J, G	1
• Arbeide for en felles administrativ fiskeforvaltning	Ks	2
Undervisning, tilrettelegging og rekreasjon		
• For å stimulere til friluftsliv og fiske i skolene, bør hver skole ha «sitt ansvars vann» som de årlig følger opp	J, G	2
• Bevegelseshemmede bør ha tilrettelagte fiskemuligheter	Ks, J, G	1
• Vedlikehold av eksisterende stier og fiskebrygger	Ks, J, G	1
• Det bør vurderes om det er behov for andre tilretteleggingstiltak, som for eksempel fiskeplasser, rasteplasser, stier	Ks, J, G	3
• Oppmuntre til rekreasjon, fiskekonkurranser etc.	J, G	2
Vannkvalitet		
• Konstruere våtmarksområder ved å etablere nye fangdammer	Kl, G	1
• Det bør opprettes en database over kjemiske og biologiske data i ferskvann, som kommuniserer med databasen over fisk	Ks, J	2
Forklaring til forkortelser:		
Ks = kommunene v/ adm. ansvarlig for lov om laksefisk og innlandsfisk	J = jeger- og fiskerforeningene	
Kl = kommunene v/ landbrukskontoret i Follo	G = grunneierlagene	

Kf = kommunene v/ adm. ansvarlig for forurensningsloven

Tabell 4. Prioritert liste over forslag som anbefales gjennomført i et eller flere vann og/eller vassdrag i perioden 2001-2005.

År	Vann/vassdrag	Kommune	Tiltak	Effekt	Ansvarlig	Anslått res-sursbehov	Potensiell finansiering	Samarbeids-partner	Kommentar
2001	Odalsbekken	Frogn	Kartlegging av habitatforbedrende tiltak	Bevare/rehabilitere sjøørretbekkene	Fk, NJFF-L, Gr	se: NJFF-Akershus (2000b)	FM, Fk, Vk	NJFF-A, Vk	
2001	Stammesbekken	Vestby	Kartlegging av habitatforbedrende tiltak	Bevare/rehabilitere sjøørretbekkene	Vk, NJFF-L, Gr	se: NJFF-Akershus (2000b)	FM, Fk, Vk	NJFF-A, Fk	
2002	Skoklefalltjern	Nesodden	Flytebrygge, rydding av fiske-plasser, skilting	Stimulere til fiske/rekreasjon	Nk, Gr	15 000,-	FM, Nk, KD	NJFF-L	
2002	Kjennstjern	Vestby	Undervisningsfiske - skolene	Stimulere til fiske/rekreasjon	NJFF-L	10 000,-	FM, NJFF, Vk	Gr	
2002	Pollevann	Ås	Prøvefiske	Bl.a. bestandsdata	Åk, NJFF-L	10 000,-	FM, NJFF, Åk	Gr, NLH, UiO	Meromiktisk innsjø
2002	Oppegårdstjern	Frogn	Prøvefiske	Bl.a. bestandsdata	Fk, NJFF-L	10 000,-	FM, NJFF, Fk	Gr, NLH	
2002	Holtjern	Frogn	Prøvefiske	Bl.a. bestandsdata	Fk, NJFF-L	10 000,-	FM, NJFF, Fk	Gr, NLH	
2002	Øvredam	Frogn	Prøvefiske	Bl.a. bestandsdata	Fk, NJFF-L	10 000,-	FM, NJFF, Fk	Gr, NLH	
2003	Sprodammen	Nesodden	Prøvefiske	Bl.a. bestandsdata	Nk, NJFF-L	8 000,-	FM, Nk	NJFF-L	
2003	Bråtedammen	Nesodden	Prøvefiske	Bl.a. bestandsdata	Nk, NJFF-L	8 000,-	FM, Nk	NJFF-L	
2003	Odalsbekken	Frogn	Oppfølging av kartleggingsprosjekt	Bevare/rehabilitere sjøørretbekkene	Fk, NJFF-L, Gr		FM, NJFF, Fk	NJFF-A, Vk	
2003	Stammesbekken	Vestby	Oppfølging av kartleggingsprosjekt	Bevare/rehabilitere sjøørretbekkene	Vk, NJFF-L, Gr		FM, NJFF, Vk	NJFF-A, Fk	

fortsettelse Tabell 4

År	Vann/vassdrag	Kommune	Tiltak	Effekt	Ansvarlig	Anslått ressursbehov	Potensiell finansiering	Samarbeidspartner	Kommentar
2003	Åungen	Ås	Flytebrygge, informasjonstavler	Stimulere til fiske/rekreasjon	NJFF-L	15 000,-	FM, Åk, KD	Åk	
2004	Blylagsdammen	Nesodden	Prøvefiske	Bl.a. bestandsdata	Nk, NJFF-L	8 000,-	FM, Nk		
2004	Krystalldammen	Nesodden	Prøvefiske	Bl.a. bestandsdata	Nk, NJFF-L	8 000,-	FM, Nk		
2005	Nyborgdammene	Nesodden	Prøvefiske/rehabilitering av dammene	Rehabiliterer dammene	Nk, NJFF-L,	8 000,-	FM, Fv	Fv	
	Kambobekken	Vestby	Restaurere kantsoner	Rehabiliterer habitat	Kl		FM, Vk	Gr, NJFF-L, Vk	
	Hølenselva	Vestby	Restaurere kantsoner	Rehabiliterer habitat	Kl		FM, Vk	Gr, NJFF-L, Vk	
	Alle	Alle	Informasjonstavler	Veiledning	Alle		FM, NJFF-L, K		
	Alle	Alle	Utarbeide fiskebrosjyre for Follo	Stimulere til fiske/rekreasjon	K		FM, NJFF-L,		
	Alle	Alle	Naturoppsyn	Veiledning, kontroll	K, G			Fp	
Forklaring til forkortelser:									
NJFF-A = Akershus Jeger- og Fiskerforbund					Kl	=	Kommunene v/ landbrukskontoret i Follo		
NJFF-L = Norges Jeger- og Fiskerforbund, lokalforeninger					K	=	Alle kommunene		
NJFF = Norges Jeger- og Fiskerforbund					Gr	=	Grunneierlag, lokalforeninger		
FM = Fylkesmannen, miljøvernavdeling					NLH	=	Norges landbrukshøgskole		
Fk = Frogn kommune					UiO	=	Universitetet i Oslo		
Vk = Vestby kommune					Fv	=	Fjellstrand Vel		
Nk = Nesodden kommune					Fp	=	Follo Politikammer		
Åk = Ås kommune					KD	=	Statlige tippemidler, kontakt kommunen		

7. Virkemidler

7.1 Administrative virkemidler

Det administrative ansvaret for kommunes fiskeforvaltning ligger i forskjellige avdelinger i kommunene. Det er viktig å opprettholde god kontakt med fylkesmannen og fylkeskommunen, bl.a. for å sikre samsvar mellom regionale og nasjonale hensyn, og kommunenes mål og tiltak.

For å følge opp de tiltakene som er satt opp i planen, er kommunen helt avhengig av et godt samarbeid med grunneierne, rettighetshaverne og de frivillige organisasjonene. For tiltak som angår vann og/eller vassdrag som krysser fylkes- og kommunegrensene, er det nødvendig med samarbeid med berørte nabofylker og -kommuner.

Med forbehold om framtidige endringer i budsjettsituasjonen, vil det i viss utstrekning gis kommunal støtte til fisketiltak. Tiltak som har høy prioritet i fisketiltaksplanen vil også bli prioritert hva angår økonomisk støtte. Koordinering med andre prosjekt som omhandler ferskvann bør prioriteres. Egeninnsats og tilskudd over andre statlige støtteordninger er en forutsetning for å gjennomføre flere av de anbefalte tiltakene.

7.2 Økonomiske virkemidler

Det finnes flere støtteordninger for fisketiltak, se Tabell 5. Støtteordningene varierer fra år til år både med hensyn på hvor mye midler som stilles til rådighet, prioritering av formål, søknadsskjema og frister. Oversikten må derfor oppdateres ved rullering av planen. Tabell 5 beskriver i korthet ulike støtteordninger som finnes, hva det kan søkes penger til, hvem søknaden rettes til, prosedyre og søknadsfrist.

Tabell 5. Oversikt over ulike støtteordninger, tiltak som det gis støtte til, hvem søknaden skal rettes til, prosedyre og søknadsfrist.

Støtteordning	Tilskudd til	Søknad til	Prosedyre	Frist
Statens fiskefond (forvaltes av DN)	All slags fiskestelltiltak	K	Kommunen prioriterer søknadene og videresender til FMMA	01.11
Kalking (FMMA)	Kalking av vassdrag	FMMA	Kontakt FMMA	01.11
Aksjon Vannmiljø (forvaltes av DN)	Kontakt FMMA	Kontakt FMMA	Forutsettes 50 % egenandel, og prosjektet må planlegges og utføres i samarbeid med kommunen	01.11
Friluftsmidler (forvaltes av DN)	Tilretteleggings-tiltak	Kontakt FMMA	Kontakt FMMA	01.11
NVE	Biotopforbedrende tiltak	NVE	Kontakt NVE Region Øst	hele året
Landbrukets utbyggingsfond (LUF)	Bygdeturisme, etablererstipend, tilleggsnæringer	FK	Kontakt FK	hele året

fortsettelse Tabell 5

Støtteordning	Tilskudd til	Søknad	Prosedyre	Frist
---------------	--------------	--------	-----------	-------

		til		
Bygdeutviklingsfondet (BUF) (sorterer under LUF)	Bedre utnytting av naturgitte - og menneskeskapt ressurs	K	Kommunen er 1. saksbehandler og videresender søknaden til SND	4 i året
Skogtiltaksfondet	Toppfinansiering av utmarkstiltak	NS	Kontakt NS	
STILK	Grunneiere for skjøtsel av kulturlandskap	K	Landbrukskontoret er 1. saksbehandler og videresender søknaden til FS	
NJFF	Lokale jeger- og fiskerforeninger	NJFF	Kontakt NJFF	31.12
Kommunale næringsfond, fiskefond, tilskudd til miljøtiltak etc.	Kontakt kommunen	K	Kontakt kommunen	
Syssettingsmidler	Varies	K	Kontakt kommunen	
Reiselivsbedrifter	Turisttilbud	P	Kontakt lokale turistkontor etc.	
Statlige spillemidler (forvaltes av KD)	Tilrettelegging for funksjonshemmede, stier, kart etc.	K	Kontakt kommunen	
Ordforklaringer:				
K	= Kommunen	P	= Organisasjoner	
NJFF	= Norges Jeger- og Fiskerforbund	FK	= Fylkeskommunen	
DN	= Direktoratet for naturforvaltning	KD	= Kulturdepartementet	
NVE	= Norges vassdrags- og energiverk	FS	= Fylkeslandbruksstyret	
FMMA	= Fylkesmannen, miljøvernavdeling	NS	= Norges Skogeierforbund	
SND	= Statens nærings- og distriktsutviklingsfond			

7.3 Juridiske virkemidler

Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. er den viktigste loven for forvaltningen av anadrome laksefisk og innlandsfisk. Hensynet til fiskeinteressene og fiskens leveområder skal innpasses i oversiktsplanleggingen etter plan og bygningsloven i kommune og fylke jmf § 7 i lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. Forskriftene som er hjemlet i fiskeesykdomsloven setter grenser for kultiveringsanlegg og utsetting av fisk, mens vassdragsloven gir alminnelige bestemmelser om hvilke tiltak som er tillatt å utføre i vassdrag og hvordan de skal utføres. Retningslinjer for fiskekultiveringsarbeid i Oslo og Akershus er gitt i fiskekultiveringsplan for innlandsfisk og anadrome laksefisk (Fylkesmannen i Oslo & Akershus 1996a, Fylkesmannen i Oslo & Akershus 1996b).

Nedenfor følger en oversikt over kommunens ansvarsområder i lov om laksefisk og innlandsfisk m.v., samt sentrale forskrifter. I Lovdata (2001) er det en utfyllende oversikt over de sentrale forskriftene med hjemmel i samme lov. De enkelte paragrafene i plan og bygningsloven som er oppført, beskriver hvor en fisketiltaksplan kan implementeres i

arealplanen i kommunen. Til slutt nevnes noen andre lover som har bestemmelser som berører forvaltningen av lakse- og innlandsfisk.

Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. av 15. mai 1992 nr. 47, og sentrale forskrifter med hjemmel i samme lov

- § 7: Innpasse hensynet til fiskeinteressene og fiskens leveområder i den kommunale oversiktsplanleggingen etter plan og bygningsloven
- § 12 første ledd: Tiltak i akutte krisesituasjoner
- § 15 andre ledd første setning: Merking av sonegrenser i elv
- § 23: Sikre allmennheten et best mulig tilbud om fiske på kommunal grunn
- § 25 andre ledd siste punktum, tredje og femte ledd: Felles forvaltning, driftsplan og bruksordning for vassdrag
- § 27 første ledd andre punktum og tredje ledd: Gi pålegg om salg av fiskekort
- § 28 andre og fjerde ledd: Pålegg om fiskekulturtiltak
- § 31 første ledd, bokstav a-d og andre ledd tilsvarende: Tvist om grenser m.m.
- § 36 tredje ledd: Pålegg om gjenoppretting av friløp
- § 47 andre ledd: Ta vare på verdien av ulovlig fanget fisk
- 1990.06.11 nr 0556: (FV) Forskrift om fredningssoner utenfor en del vassdrag i Oslofjorden, Oslo og Akershus
- 1990.08.06 nr 0697: (FV) Forskrift for innlandsfiske, Oslo og Akershus
- 1992.12.18 nr 1175: (MD) Forskrift om tekniske kultiveringstiltak og inngrep i vassdrag
- 1993.11.11 nr 1020: (MD) Forskrift om utsetting av fisk og andre ferskvannsorganismer
- 1993.06.15 nr 0532: (MD) Forskrift om fiskeravgift
- 1994.02.21 nr 0174: (FV) Forskrift om fisketider etter anadrome laksefisk i vassdrag, Oslo og Akershus
- 1996.01.19 nr 1469: (MD) Delegering av myndighet til kommunene etter forskrift om fiskeravgift

Plan og bygningslov av 14. juni 1985 nr. 77

- § 20-1: Kommunalplanlegging. Fiske skal samordnes og veies mot andre hensyn. Dette krever minimum en oversikt over fiskeressursene og fiskens leveområder
- § 20-4: Arealdelen av kommuneplan
- § 20-6: Virkninger av kommuneplanen

Andre lover med bestemmelser som berører forvaltningen av lakse- og innlandsfisk

- Lov om vern av forurensing og om avfall av 13. mars 1981
- Lov om vassdrag og grunnvann av 24. november 2000
- Lov om naturvern av 19. juni 1970
- Lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. av 14. juni 1985
- Lov om saltvannsfisk m.v. av 3. juni 1983
- Lov om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr av 13. juni 1997

8. Litteraturliste

AKERSHUS FYLKESKOMMUNE 1996. Miljøstatus for Akershus. 48 s.

ANDERSEN, A. 1995. Biologisk mangfold i og langs vassdrag i Follo. Delprosjekt under Vannbruksplan for Follo. 67 s.

BIOLOGISK MANGFOLD I FOLLO 1996. Viktige områder for det biologiske mangfoldet i Follo. Prosjekt «*Biologisk mangfold, registrering av regionalt viktige områder i Follo*». Rapport II. 68 s. + vedlegg.

BORGSTRØM, R., FLYGIND, S. & HOEN, O. H. 1998. En undersøkelse av kvikksølv i gjedde og abbor fra Årungen. NF-Fiskerapport 9-1998. 10 s.

BRABRAND, Å. 1995. Gjørs og abbor hindrer masseforekomst av mort. *In: Borgstrøm, R., Jonsson, B. & L'Abée-Lund, J. H. (eds): Ferskvannsfisk. Økologi, kultivering og utnytting. Sluttrapport fra forskningsprosjektet «Fiskeforstreningstiltak i norske vassdrag» (FFT). Norsk forskningsråd, Oslo, s. 113-120.*

DEHLI, T. O., HOLEN, L. Å. L., MELLUM, J., H., SAXEBØL, S. & STORLIEN, S. H. 1999. Oversikt over status og tiltak for sjørretvassdrag i Frogn kommune. Semesteroppgave NF-210, NLH. 33 s. + vedlegg.

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT 1996. Delegasjon av myndighet og overføring av oppgaver etter Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. til kommunene. Brev av 19.01.96. Oslo. 12 s.

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING 1993. Nasjonal rødliste over truede arter i Norge 1998. DN-rapport 1993-3.

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING 1995. Tilrettelegging for fritidsfiske. DN-håndbok 10. 84 s.

ENERUD, J. 2000. Fiskeribiologisk undersøkelse i Skoklefeldtjern og Flaskebekktjern. 8 s.

FOLLORÅDET 1999. Regional tiltaksanalyse som grunnlag for utarbeidelse av kommunale hovedplaner for vannmiljø og avløp - Erfaringer fra Follo. Rapport fra Follorådet. 99: 1-8

FYLKESMANNEN I OSLO & AKERSHUS 1996a. Fiskekultiveringsplan for Akershus og Oslo. Delplan nr. 1: Innlandsfisk. Rapport fra Miljøvernavdelingen 1/99:1-67.

FYLKESMANNEN I OSLO & AKERSHUS 1996b. Fiskekultiveringsplan for Akershus og Oslo. Delplan nr. 2: Anadrome laksefisk. Rapport fra Miljøvernavdelingen 2/99:1-93.

FYLKESMANNEN I OSLO & AKERSHUS 1999. Registrering av sjørretvassdrag. Rapport fra Miljøvernavdelingen. 1/99:1-87.

HANSTAD, I., MARTINSEN, O., MOEN, G., MYHRE, L., & TARALDSRUD, T. 2000. Fisketiltaksplan for Ås kommune. Semesteroppgave NLH. 25 s.

LOVDATA 2001. Maskinlesbar fil, adr. URL <http://www.lovdata.no/for/sf/sf-19920515-047.html>

MILJØTILSTANDEN I AKERSHUS 2000. Miljøtilstanden i Akershus. Rapport 1/00: 1-72.

NJFF - AKERSHUS 1998a. Nyborgdammen på Fjellstrand i Nesodden kommune. Notat. 5 s.

NJFF - AKERSHUS 1998b. Skitt fiske ! Fiskeplasser for alle i Akershus og Oslo. 44 s

NJFF - AKERSHUS 2000a. Fritidsfiske - en spørreundersøkelse blant befolkningen i Akershus. Rapport 1/00:1-16.

NJFF - AKERSHUS 2000b. Prosjektforslag gytebekker i Frogn, Ås og Vestby. Utkast. 6 s.

NORDAHL-OLSEN, T. 1987. Kvartærgeologiske kart 1:50 000.

NORSKE LAKSEELVER 1997. Lokal forvaltning og driftsplanlegging i vassdrag med laks, sjøørret og sjørøye. Håndbok. 140 s.

PERSSON, L. 1983. Effects on intra- and interspecific competition on dynamics and size structure of perch *Perca fluviatilis* and roach *Rutilus rutilus* population. Oikos 41: 126 - 132

SKAPPEL, P. 1995. Biotopforbedrende tiltak for sjøørreten i Solbergbekken i Frogn, Vestby og Ås kommuner. Akershus fylke. Privat utgivelse.

STATENS FORURENSNINGSTILSYN 2001. Maskinlesbar fil, adr. URL http://www.mistin.dep.no/Tema/biologisk_mangfold/dyr_og_planter/dyr_planter_les_mer.stm

VESTBY JEGER- OG FISKERFORENING 2000. Vann og vassdrag i Vestby kommune. Røhne, E. (ed.). Informasjon fra Vestby Jeger- og Fiskerforening. 27 s.

VOLD, O., HIRSCH, J., LILLELØKKEN, R., EKEBERG, A. K. & AARDAL, H. 2000. Framdriftsplan for fiskeforsterkningstiltak i Frogn kommune. Semesteroppgave i NF-210, NLH. 43 s.

Vedlegg 1 Fiskestatusregistreringer

se fil: G:\dok\kms\fisk\vedlegg1.xls eller trykk her:

vedlegg1.xls

Vedlegg 2. Fiskekultiveringssoner i Oslo & Akershus

se fil: G:\dok\kms\fisk\soner_2.pdf eller trykk her:

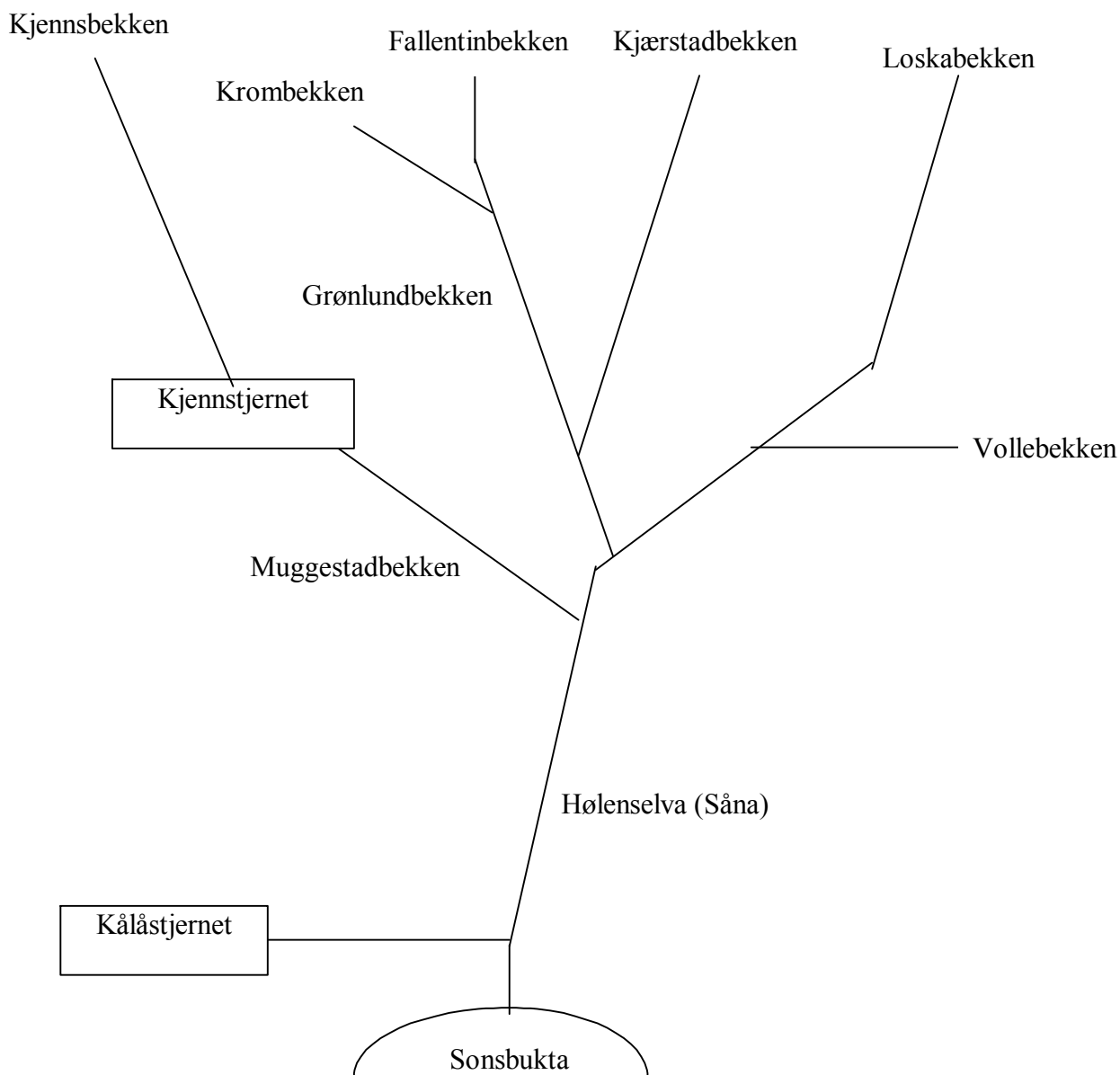

soner_2.pdf

Vedlegg 3. Vassdragsskisser - flytdiagram

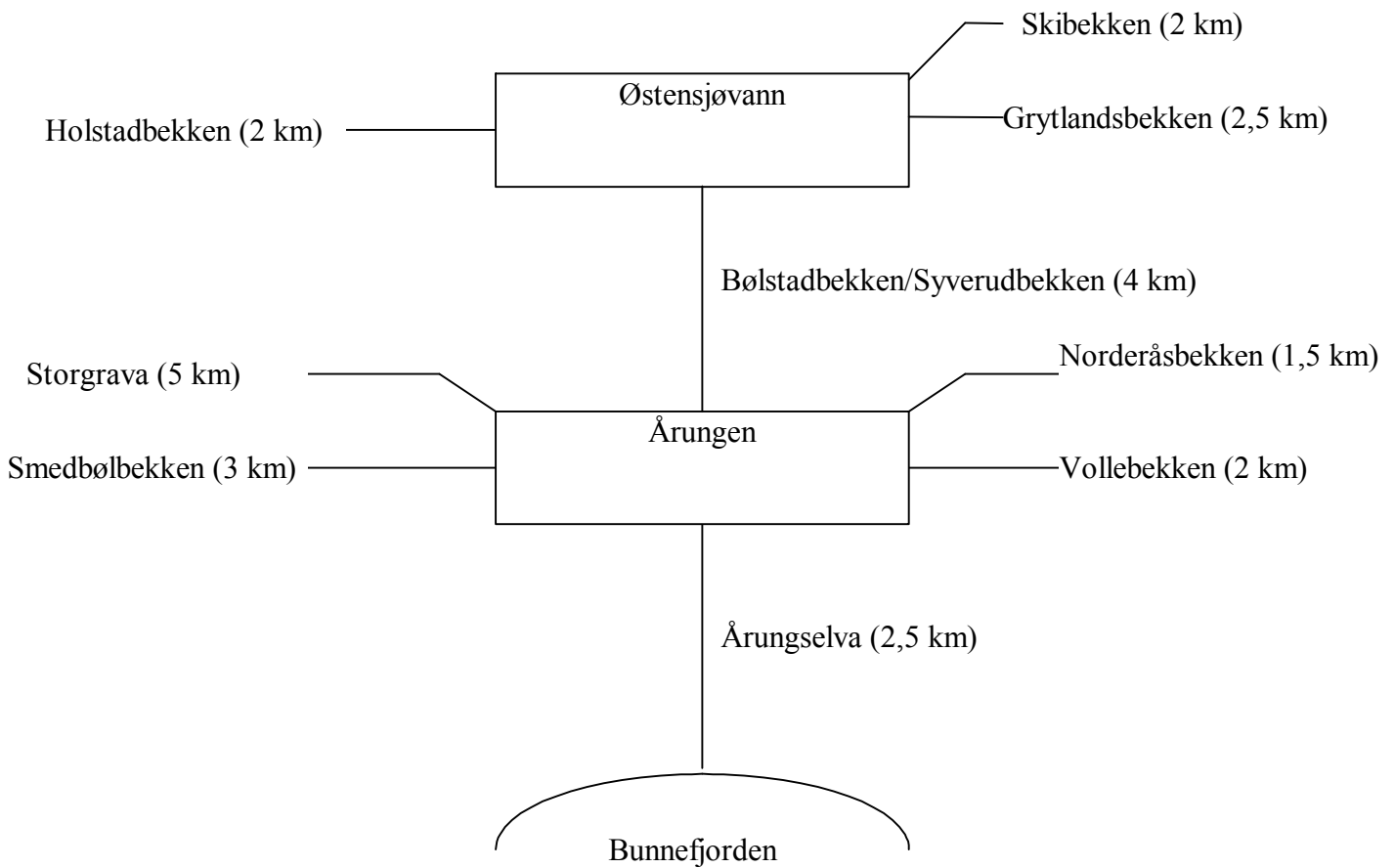
1. Flytskjema for Hølenvassdraget

Hølenvassdraget består av flere mindre elver og bekker i Vestby, Ås, Ski, Hobøl og Våler kommuner, hvorav $\frac{3}{4}$ av vassdraget ligger i Vestby og Ås kommuner. Hovedvassdragets lengde er ca. 21 km og nedbørsfeltets areal er ca. 138 km². Nedenfor er de største bekkene skissert.

2. Flytskjema for Årungsvassdraget

Årungselva har sine kilder i Østensjøvann som via Syverudbekken (Bølstaðbekken) renner ned i Årunge. Hele nedbørsfeltet, som ligger under marin grense, er ca 52 km², og lengden på Årungselva er ca 2,5 km.

Vedlegg 4. Regler for innlandsfiske i Oslo og Akershus

Forskrift for innlandsfiske, Oslo og Akershus.

Med hjemmel i lov av 6. mars 1964 § 78, jfr. kgl.res. av 24. september 1965 og delegering av 15. august 1983, har Fylkesmannen i Oslo og Akershus 6. august 1990 fastsatt følgende forskrift for innlandsfiske i Oslo og Akershus:

§ 1. I bekker og elver er alt fiske forbudt i oktober måned. Forbudet gjelder også for ospartier slik som nevnt i § 4. Forbudet gjelder ikke i følgende hovedvassdrag på Romerike:

- Vorma og Andelva
- Glomma
- Leira nedenfor Kråkfoss
- Nittelva nedenfor Rotnes

§ 2. I bekker og elver er kun fiske med stang og håndsnøre tillatt. Dette gjelder ikke i de hovedvassdrag på Romerike som er nevnt i § 1.

§ 3. Innenfor en sone på 100 meter ved elve- og bekkeos i vann og tjern er kun stang og håndsnøre tillatt. Dette gjelder både for innløps- og utløpsos. Unntatt er teinefiske etter abbor.

§ 4. Harr og ørret som er kortere enn 25 cm, skal levende og så vidt mulig uskadd settes ut i vannet igjen. Minstemålet for ørret fanget i Glomma, Vorma og Hurdalsjøen er 30 cm.

§ 5. Fylkesmannen kan dispensere fra denne forskriften.

§ 6. Denne forskrift gjelder ikke for Oslofjorden. Denne forskrift gjelder heller ikke nedenfor det punkt i et vassdrag hvortil laks og sjørret har sin naturlige oppvandring.

§ 7. Brudd på denne forskrift er straffbart.

§ 8. Denne forskrift trer i kraft 1. januar 1991.

Fra samme tid oppheves følgende offentlige fiskeforskrifter:

- Hurdal 12. oktober 1897
- Aurskog-Høland 13. august 1920 og 30. november 1978
- Gudmundsbekken 21. februar 1941 Ullensaker/Eidsvoll
- Gjerdrum 18. november 1942
- Lørenskog 22. januar 1947 endret 1. mars 1962 og 1. juli 1968
- Feiring 1. mars 1950
- Nordre Høland 27. desember 1951
- Sørumselva og Blaker 25. april 1957
- Nittedal 22. januar 1974
- Oppegård 22. januar 1974
- Oslo 22. januar 1974
- Rælingen 22. januar 1974
- Skedsmo 22. januar 1974
- Enebakk 22. januar 1974
- Bærum 22. januar 1974
- Asker 22. januar 1974
- Ski 22. januar 1974
- Nes 19. februar 1979.

Vedlegg 5. Fisketider etter anadrome laksefisk i vassdrag

Forskrift om fisketider etter anadrome laksefisk i vassdrag, Oslo og Akershus.

Fastsatt av Fylkesmannen i Oslo og Akershus 21. februar 1994 med hjemmel i lov av 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk m.v. § 33, jfr. kgl.res av 27. november 1992 nr. 877 om åpning for fiske etter anadrome laksefisk.

§ 1. Fisketider

Det er tillatt å fiske anadrome laksefisk (laks og sjøørret) i følgende vassdrag innenfor de angitte tidsrom. Fisketidene gjelder kun på de elvestrekninger som fører anadrome laksefisk.

Vassdrag	Kommune	Tidsrom
Askerelva	Asker	Fom. 15. aug. - tom. 30. sept.
Neselva	Asker	Fom. 15. aug. - tom. 30. sept.
Sandvikselva	Bærum	Fom. 15. juni - tom. 30. sept
Lysakerelva	Bærum/Oslo	Fom. 1. aug. - tom. 30. sept
Akerselva	Oslo	Fom. 1. juli - tom. 30. sept
Gjersjøelva	Oslo/Oppegård	Fom. 15. aug. - tom. 30. sept
Årungselva	Frogn/Ås	Fom. 15. aug. - tom. 30. sept
Hølenelva	Vestby	Fom. 15. aug. - tom. 30. sept.

I øvrige vassdrag/deler av vassdrag som fører anadrome laksefisk, men som ikke er nevnt direkte i forskriften, tillates fiske fra og med 1. juni til og med 15. august.

§ 2. Straff

Fiske av anadrome laksefisk utenom angitte fisketider er straffbart, jfr. lov av 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk § 49.

§ 3. Ikrafttreden

Denne forskrift trer i kraft 1. juni 1994.

Vedlegg 6. Fredningssoner utenfor en del vassdrag i Oslofjorden

Forskrift om fredningssoner utenfor en del vassdrag i Oslofjorden, Oslo og Akershus.

Med hjemmel i lov om laksefisket og innlandsfisket av 6. mars 1964 §§ 13, 40 og 68, jf. kgl.res. av 24. september 1965, har Direktoratet for naturforvaltning 11. juni 1990 fastsatt følgende forskrift for fisket ved utløpet av Askerelva, Neselva, Sandvikselva, Lysakerelva, Akerselva, Gjersjøelva og Årungselva, Asker, Bærum, Oslo, Oppegård, Frogn og Ås kommuner, Oslo og Akershus fylker:

§ 1. Det er fredningssoner innenfor følgende områder med rette linjer mellom de angitte punkter:

Utenfor Askerelva i Asker kommune: Børsholmens østre odde. Bjørkøyas vestre spiss. Blakstad brygges østligste punkt (i Blakstadbukta).

Utenfor Neselva i Asker kommune: Grunnstake ved Holmen fjordhotell. Østre grunnstake på Landøyflua. Tretteoddens vestre spiss (Nesøya).

Utenfor Sandvikselva i Bærum kommune (deler av sona ligger i Asker kommune): Tretteoddens vestre spiss (på Nesøya). Furuholmens østligste spiss. Rødskjærs østre spiss. Gåsøya lykt. Sør-vestre odde på Snarøya (Snarøysundet).

Utenfor Lysakerelva i Bærum og Oslo kommuner: Rolvstangens østligste punkt (Fornebu-landet). Vækerø gods.

Utenfor Akerselva i Oslo kommune: Filipstads søndre spiss. Kavringen. Hovedøyas søndre spiss. Daggerskjærs søndre spiss (ved Bleikøya). Sjursøyas søndre spiss.

Utenfor Gjersjøelva i Oppegård kommune: Ljanskollens vestligste punkt. Bjørnhues vestligste punkt.

Utenfor Årungselva - innerst i Bunnefjorden - gjelder følgende fredningssone: Grenselinja følger det høyspente luftstrekket over Bunnefjorden, fra Lagodden (Frogn kommune) til Bogenbukta (Ås kommune).

Sonene merkes med skilt.

§ 2. I fredningssonene er alt fiske, unntatt fiske med stang og håndsnøre, forbudt. Dorg med en sluk regnes som håndsnøre. Forbudet gjelder hele året, unntatt i fredningssonen utenfor Årungselva hvor forbudet gjelder fra 1. juni til 30. november. I fredningssonene er likevel tillatt å fiske med åleruser (teiner) med største diameter på 70 cm som er konstruert slik at de kun kan fange ål.

§ 3. Overtredelse av bestemmelser i denne forskrift er straffbar, jf. lov om laksefisket og innlandsfisket av 6. mars 1964 § 86.

§ 4. Forskriften trer i kraft 1. august 1990. Samtidig oppheves kgl.res. av 14. april 1950 om fisket ved utløpet av Sandvikselva.

Vedlegg 7. Kommunenes vedtak

Vedlegg 8. Kart - vann og vassdrag

se fil: G:\dok\kms\fisk\fisketiltak (NB ! Åpnes på GIS-maskina)